

Yayın İlkeleri

1. *ilahiyat tetkikleri dergisi* ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel niteliklere sahip çalışmalarını yayınlamak için ilahiyat ve sosyal bilimler alanlarında bilgi birikimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

2. *ilahiyat tetkikleri dergisi* yılda iki kez (30 Haziran - 31 Aralık) yayınlanan hakemli bir dergidir. Haziran sayısı için makale gönderim son tarihi 15 Mart, Aralık sayısı için 15 Eylül olarak belirlenmiştir. Belirtilen tarihlerden sonra gönderilen çalışmalar, bir sonraki sayı için değerlendirmeye alınır. Dergiye gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmayacağı konusunda son gönderim tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde karar verilir ve çalışma sahibi bilgilendirilir.

3. *ilahiyat tetkikleri dergisinin* yayın dili Türkçe'dir. Ayrıca Arapça ve İngilizce bilimsel çalışmalar da yayınlanır. Diğer dillerdeki çalışmalara yayın kurulu karar verir. Makaleler, Türkçe olarak öz (en az 120 kelime), anahtar kelimeler (en az 5 kavram)'dan oluşmalı, ayrıca İngilizce başlık, İngilizce abstract (en az 120 kelime), keywords (en az 5 kavram) ve Summary (en az 750 kelime)'den oluşmalıdır. Makale İSNAD 2 Atıf Sistemine uygun hazırlanan kaynakça ve dipnot içermelidir. Extended Summary (geniş özet), hakemler tarafından yayınlanmasına karar verilen makaleler için daha sonra yazardan talep edilecektir.

4. Dergide yayınlanacak makaleler, öncelikle kendi alanlarına uygun araştırma yöntemleri kullanılarak hazırlanmış özgün ve akademik çalışmalar olmalıdır.

5. Dergiye gönderilen çalışmalar, başka yerde yayınlanmış ya da yayınlanmak üzere gönderilmiş olmamalıdır. Bu durumdan kaynaklanacak sorunlarla ilişkili hukuki sorumluluk yazara aittir.

6. Tebliğden üretilen makalelerin işleme alınabilmesi için yazarın "Çalışmam, yayınlanmamıştır veya yayınlanmayacaktır." şeklinde ıslak imzalı taahhütname doldurarak sisteme yüklemesi gereklidir. Dublication / Tekrar Yayın / Bilimsel Yanıltma / Çoklu Yayın, suçtur. TÜBİTAK Yayın Etik Kurulu'na göre duplikasyon, aynı araştırma sonuçlarını birden fazla dergiye yayım için göndermek veya yayınlamaktır. Bir makale önceden değerlendirilmiş ve yayınlanmışsa bunun dışındaki yayınlar duplikasyon sayılır.

7. Yazarlardan kitap değerlendirmesi türündeki çalışmalarını için de İngilizce başlık, abstract ve keywords istenmektedir.

8. Bir sayıda aynı yazara ait en fazla bir çalışma yayınlanabilir.

9. Yayınlanan makaleler için yazara telif ücreti ödenmez.

10. Yazardan makale başvuru ücreti alınmaz.

11. Yazardan yayın ücreti alınmaz.

12. Yayın politikamıza ve yayın çeşidimize (araştırma makaleleri ve kitap kritiği) uygun olan makaleler işleme alınır. Her sayı 20 araştırma makalesi ve 5 kitap kritiği ile sınırlıdır. Yayınlanmasına karar verilen makaleler genel prensip olarak geliş tarihine göre derginin mevcut sayısına kabul edilir; bu sayıyı aşan makaleler bir sonraki sayıya devredilir. Ancak yayına kabul edilen tüm makaleler arasında konusu itibarıyla orijinal ve özgün olması gözetilerek ilgili sayıya dahil edilecek makaleleri seçme hakkı editör kuruluna aittir.

13. Yayınlanan çalışma, daha önce sunulan bir tebliğ ise veya yazı tezdin üretilmişse çalışmada bu durum mutlaka belirtilmelidir.

14. Yayınlanmak üzere kabul edilen yazıların bütün yayın hakları Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne aittir.

15. Burada belirtilmeyen hususlarda karar yetkisi, İlahiyat Tetkikleri Dergisi Yayın Kuruluna aittir.

16. Üniversiteler Yayın Yönetmeliğinin 6. Maddesi uyarınca yazıların, dil, üslup ve içerik yönünden ilmî ve hukukî her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir. Açıklanan görüşler, İlahiyat Tetkikleri Dergisi Yayın Kurulunu herhangi bir şekilde bağlamaz.

17. İlahiyat tetkikleri dergisi atıf ve kaynakça yazımında İSNAD 2 atıf sistemini şart koşturmaktadır.

18. *İlahiyat tetkikleri dergisinde* yayımlanması kabul edilen yazıların telif hakkı Dergi Editörlüğüne devredilmiş sayılır.

19. *İlahiyat tetkikleri dergisinde* yayınlanan makaleler özel bir intihal tespit programıyla taranmaktadır.

20. Yayınlanmasına karar verilen makaleler için yazarlar tarafından ORCID numarası alınması gerekmektedir.

21. Arap dilinde yazılan makaleler için Arapça kaynakça yanında ikinci bir latinize edilmiş kaynakçaya sahip olması zorunludur.

Makale yazım kuralları için bakınız: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilted/writing-rules>

Publication Principles

1. *journal of ilahiyat researches* aims to contribute to accumulation of knowledge in the field of theology and social sciences by publishing the studies that have the scientific qualifications both in national and international levels.

2. *journal of ilahiyat researches* is a refereed journal which is published twice a year (30th of June – 31st of December). Deadline to send articles for the June issue is 15th of March, and for the December issue the deadline is 15th of September. Studies sent after these dates are assessed for the next issue. Whether the articles sent to the journal are going to be published or not is decided in three months at the latest beginning from the deadlines, and then the owner of the study is informed.

3. The publication language of the *journal of ilahiyat researches* is Turkish. Likewise, scientific studies in Arabic and English are published, too. Studies in other languages are decided by the editorial board. Articles have to consist of an abstract in Turkish (at least 120 words), key words (at least five concepts), also of an English title, English abstract (at least 120 words), keywords (at least five concepts) and a Summary (at least 750 words). The articles have to include bibliography and footnote that are prepared in the İSNAD 2 citation style. Extended Summary is requested from the author for the articles decided to be published by the reviewers afterwards.

4. Articles to be published in the journal must be authentic and academic studies that are prepared with the research methods appropriate to their fields.

5. The studies sent to the journal, should not be previously published in other journals or sent to be published in other journals. The author takes the legal responsibility related to the problems that may rise from this.

6. For processing the articles produced from paper, it is necessary to fill in the system by filling in a wet signed undertaking by author as “My work hasn’t been published or will not be published.” Dublication / reissue / scientific misleading / multicast is a criminal offense. According to the TUBITAK Editorial Ethics Board, duplication is to send or publish the same research results for more than one magazine publication. If an article has already been evaluated and published, any other publication is deemed duplication.

7. English title, abstract and keywords are required for the evaluation of the book from authors too.

8. At most one study of an author can be published in an issue.

9. No copyright fee is paid to the author for the published articles.

10. Article application fee is not charged from the author.

11. No publishing fee is charged from the author.

12. Articles that comply with our publication policy and type of publication (research articles and book review) are processed. Each issue is limited to 20 research articles and 5 book critics. The articles that are decided to be published are accepted as a general principle to that issue of the journal according to the date of arrival; articles exceeding this number are transferred to the next issue. However, among all the articles accepted for publication, the editorial board has the right to choose the articles to be included in the relevant issue considering that it is original and of high quality.

13. If the published study has been produced from a previously presented declaration or from a written dissertation, this must certainly be stated in the study.

14. All publication rights of the articles accepted to be published belongs to Ataturk University Faculty of Theology.

15. *journal of ilahiyat researches* editorial board has the decision making authority about the cases that are not mentioned here.

16. In accordance with the 6th article of the Universities Publication Guideline, authors have all kind of scientific and legal responsibilities in terms of the language, style and content of their articles.

17. *journal of ilahiyat researches* sets the condition that for the writing of references and bibliography İSNAD 2 style be used.

18. The copyrights of the articles that are accepted to be published in journal of ilahiyat researches are considered to be transferred to the journal's editorial board.

19. The articles published in journal of ilahiyat researches are scanned via a special software plagiarism detection program.

20. For the articles that are decided to be published, ORCID numbers are needed to be taken by the authors.

21. It is imperative that articles written in Arabic language have a second latinized bibliography next to the Arabic.

Article writing rules see: <https://dergipark.org.tr/en/pub/ilted/writing-rules>

قواعد وضوابط النشر

١. مجلة البحوث الإسلامية تستهدف الإسهام في التراكمية العلمية في مجال العلوم الشرعية والاجتماعية من خلال نشر أبحاث علمية (البحوث الدينية والبحوث الإسلامية) سواء على المستوى المحلي أو الدولي.
٢. مجلة البحوث الإسلامية هي مجلة محكمة نصف سنوية يصدر عددها الأول في الثلاثين من حزيران، والعدد الثاني في الواحد والثلاثين من كانون الأول. وآخر موعد لاستلام المقالات التي ستنشر في حزيران هو الخامس عشر من آذار، وأما آخر موعد لاستلام المقالات التي ستنشر في كانون الأول هو الخامس عشر من أيلول. وأما المقالات المرسله من قبل الباحثين فسيتم اتخاذ القرار بشأنها فيما إذا كانت صالحة للنشر أم لا خلال مدة أقصاها ثلاثة أشهر وسيتم إبلاغ الباحث بذلك.
٣. لغة مجلة البحوث الإسلامية هي اللغة التركية، وتقبل الأبحاث المقدّمة بالعربية والإنجليزية أيضا. أما بالنسبة للغات الأخرى فالأمر عائد إلى قرار لجنة تحرير المجلة. يجب أن تحتوي المقالات على ملخص (لا يقل عن ١٢٠ كلمة) وكلمات مفتاحية (لا يقل عن خمسة مصطلحات) وذلك باللغة التركية. ويجب كذلك أن تحتوي المقالات على عنوان بالإنجليزية و Abstract (لا يقل عن ١٢٠ كلمة) و Keywords (لا يقل عن خمسة مصطلحات) و Extended Summary (لا يقل عن ٧٥٠ كلمة) وذلك باللغة الإنجليزية. ويجب أن تحتوي المقالات على مصادر ومراجع وفق نظام توثيق ISNAD 2 وستطلب Extended Summary (الخلاصة العامة) من الكاتب بعد اتخاذ القرار بالسماح لنشر المقالة من قبل المحكمين.
٤. المقالات التي ستنشر في المجلة يجب أن تكون بحوثا علمية وأكاديمية محضرة باستخدام مناهج البحث المناسبة لموضوع المقالة.
٥. الأبحاث المرسله إلى المجلة يجب أن لا تكون قد تم نشرها في مجلات أخرى أو أنها قيد النشر. وفيما يتعلق بالمشكلات التي قد تصدر عن هذه المسألة فإن المسألة القانونية تعود على الكاتب.
٦. لقبول المقالات الناتجة عن بحوث قُدمت في مؤتمرات يجب على الكاتب أن يرفع إلى موقع المجلة تعهدا موقعا توقيعا حيا يتضمن عبارة (لم أقم بنشر البحث سابقا ولن أقوم بنشره لاحقا). وعلى ذلك فإن النسخ والتكرار و التضليل العلمي والنشر المتعدد مخالفه قانونية. وبالنسبة للجنة الأخلاقية للنشر لـ TÜBİTAK فإن النسخ يكون بإرسال نتائج بحث واحد إلى أكثر من مجلة أو القيام بنشرها. ونشر مقالة كانت قد قُيِّمَتْ ونُشِرَتْ سابقا يعد Duplication (نسخا).
٧. يطلب من الكاتب العنوان والملخص والكلمات المفتاحية بالإنجليزية لتقييم للمنشورات.

٨. لا ينشر في ذات العدد أكثر من مقالة أو ترجمة واحدة لنفس الباحث.
٩. لا تدفع المجلة أجرة التأليف للكاتب لقاء النشر.
١٠. لا يطلب من الكاتب أجرة لتقديم البحث.
١١. لا يطلب من الكاتب أجرة لنشر البحث.
١٢. تتم معالجة المقالات التي تتوافق مع سياسة النشر لمجلتنا ونوع نشرها (المقالات البحثية ونقد كتاب). يقتصر كل عدد على ٢٠ مقالة بحثية و ٥ نقد كتاب. يتم قبول المقالات التي تقرر نشرها في هذا العدد وفقاً لتاريخ الوصول كمبدأ عام؛ يتم نقل المقالات التي تتجاوز هذا العدد إلى العدد التالي. ومع ذلك، من بين جميع المقالات المقبولة للنشر، يحق لهيئة التحرير اختيار المقالات المراد إدراجها في العدد ذي الصلة معتبراً أنها أصلية ومبتكرة.
١٣. إذا كانت المقالة المنشورة ناتجة عن بحوث قُدمت في مؤتمرات أو إذا كانت المقالة ناتجة عن أطروحة ، فيجب ذكر ذلك في المقالة.
١٤. تمتلك كلية الإلهيات بجامعة أتاتورك كامل حقوق النشر للمقالات التي تم قبولها للنشر.
١٥. عند ورود حالات ليست مذكورة ضمن الشروط أعلاه فسيتم إحالتها إلى لجنة تحرير المجلة لاتخاذ القرار المناسب بشأنها.
١٦. يجب على الباحث التقييد بقواعد النشر المعمول بها في الجامعات والمقررة وفقاً للمادة السادسة من حيث الأسلوب، واللغة، والمحتوى، وقواعد الإملاء، ويتحمل الباحث كامل المسؤولية حول ذلك، كما أن الأفكار المنشورة في المجلة تعبر عن آراء وأفكار صاحبها وليست عن توجهات المجلة الناشرة أبداً.
١٧. الإحالة والمصادر يجب ان تكون وفقاً لنظام توثيق 2 İSNAD.
١٨. في حال قبول المجلة المقالة للنشر تنتقل حقوق النشر كاملة إلى المجلة.
١٩. سيتم تحميل كامل الأبحاث المنشورة في مجلة البحوث الإسلامية على برنامج خاص للتدقيق والانتحال.
٢٠. من أجل نشر المقالات التي تم قبولها يجب أن يكون الكاتب قد حصل على رقم ORCID.
٢١. يجب أن تحتوي المقالات المكتوبة باللغة العربية على المصادر والمراجع بالحروف اللاتينية إضافة إلى المصادر والمراجع باللغة العربية.

Düzeltilmeler / Corrections

Dergimizin 42. sayısında yayınlanan Sait Kar'a ait "Din, Aydınlanma ve Eleştirisi" başlıklı makalenin kaynakçası yazar tarafından tam olarak hazırlanmasına rağmen dizgi aşamasında sehven eksik yayınlanmıştır. Makale kaynakçasının tam hali aşağıdaki gibidir: / Although the bibliography of the article titled "Religion, Enlightenment and Criticism" by Sait Kar, published in the 42nd issue of our journal, was completely prepared by the author, it was inadvertently published at the time of typesetting. The full bibliography of the article is as follows:

Kaynakça

- Adorno, Theodor W.; Horkheimer, Max, *Aydınlanmanın Diyalektiği*, Çev. Nihat Ülner, Elif Öztarhan Karadoğan, Kabalcı Yayınları, İstanbul, 2010.
- Aktay, Yasin, "Modernizmin Aydınlanma Vehmi" *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, İstanbul, 2010, Sayı: 11.
- Alatlı, Alev, *Bati'ya Yön veren Metinler III*, Kapadokya Meslek Yüksekokulu Yayınları, Nevşehir, 2010.
- Aristoteles, *Fizik*, çev. Saffet Babür, Yapı Kredi Yayınları, İkinci Basım, İstanbul, 2001.
- Armstrong, Karen, *Tanrı'nın Tarihi*, çev. Oktay Özel, Hamide Koyukan, Kudret Emiroğlu, Ayraç yayımevi, Ankara, 1998.
- Arslan, Ahmet, *Felsefeye Giriş*, Adres Yayınları, Sekizinci Baskı, Ankara, 2005.
- Aydın, Hüseyin, *Aydınlanmanın Ana Kucağında Laiklik ve Atatürkçülük*, Emin Yayınları, Bursa, 2010.
- Aydın, Mehmet S., *Din Felsefesi*, İzmir İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, Dokuzuncu Basım, İzmir 2001.
- Başcı, Vahdettin, *17. ve 18. Yüzyıl Aydınlanma Döneminde Rasyonel Din Anlayışları ve Deizm*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum, 2002.
- _____, *Taassup ve Hoşgörü*, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Erzurum, 1996.
- Baykan, Fehmi, *Aydınlanma Üzerine Bir Derkenar*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2000.
- Birand, Kamuran, "İnsanlığın Aydınlanması ve Hürriyet Üzerine", *A.Ü.İ.F.D.*, Cilt: IV, sayı: I-II, Yıl: 1955.
- Bolay, Süleyman Hayri, *Felsefi Doktrinler Sözlüğü*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2004.
- Cassirer, Ernst, "Aydınlanma Çağının Düşünme Biçimi", çev. Doğan Özlem, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, Sayı: 11, yıl: 2000.
- Cevizci, Ahmet, *Aydınlanma Felsefesi Tarihi*, Asa Yayınları, Bursa, 2008.
- _____, *Felsefe Sözlüğü*, Paradigma Yayınları, İstanbul, 2002.
- _____, *Felsefe Tarihi Thales'ten Baudrillard'a*, Say Yayınları, İstanbul, 2009.

Collins, Anthony, *A Discourse of Free-Thinking, Occasioned by the Rise and Growth of a Sect Called Free-Thinkers*, London, 1713.

Çiğdem, Ahmet, *Aydınlanma Düşüncesi*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2009.

Dellaloğlu, Besim F., “Aydınlanma, Modernite, Postmodernite ve Sonrası”, *Toplum-bilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, İstanbul 2010, Sayı:11.

Destain, Christian, *Aydınlanma*, çev. İsmail Yerguz, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul, 2010.

Diderot, Denis, *Filozofça Düşünceler*, çev. İsa Öztürk, Çan Yayınları, İstanbul, 1963.

Düzgün, Şaban Ali, *Varlık ve Bilgi, Aydınlanmanın Keşif Araçları*, Beyaz Kule Yayınları, Ankara, 2008.

Foucault, Michel, “Aydınlanma Nedir?”, çev. Eda Özgül, Özlem Oğuzhan, *Toplum-bilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, sayı: 11, Temmuz, 2000.

Goldmann, Lucien, *Aydınlanma Felsefesi*, çev. Emre Aslan, Doruk Yayınları, Ankara, 1999.

Güçlü, Abdulkaki ve diğerleri, *Felsefe Sözlüğü*, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2003.

Habermas, Jürgen, “Şimdinin Kalbinde Amaç Yüklenmek: Foucault’un Kant’ın “Aydınlanma Nedir?” Metni Hakkındaki Konferansı Üzerine”, çev. Eda Özgül, Özlem Oğuzhan, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, İstanbul, 2010, sayı: 11.

Hançerlioğlu, Orhan, *Felsefe Ansiklopedisi*, Remzi Kitabevi, Cilt 1, İstanbul, 1967.

Heinemann, F. H., “John Toland and the Age of Enlightenment” *The Review of English Studies*, Oxford University Press, Vol. 20, No. 78 (April, 1944).

Hira, İsmail, “Sosyal Bilimler: Yasa Koyucu Tasarımdan Yorumcu Tasarıma”, *Bilgi Dergisi*, Sayı: 2/3 Yıl: 2000.

Hume, David, *An Enquiry Concerning Human Understanding And Selections From A Treatise of Human Nature*, The Open Court Publishing Co. Chicago, 1921.

_____, *The Philosophical Work of David Hume*, Adam and Charles Black, Edinburgh, 1854.

Im Hof, Ulrich, *Avrupa’da Aydınlanma*, çev. Şebnem Sunar, Literatür Yayıncılık, İstanbul, 2004.

İmamoğlu, Tuncay, “Din ve Modern Düşünce Üzerine”, *Muhafazakar Düşünce Dergisi*, Yıl: 7, sayı: 27.

_____, “Muhafazakârlığa Farklı Bir Bakış” *Demokrasi Platformu Dergisi*, Yıl: 7, sayı: 25, kış, 2011.

_____, *Modern Batı Düşüncesinin Felsefi Temelleri*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2013.

_____, *Tanrı’nın Doğası ve Mucizenin İmkânı*, İz yayıncılık, İstanbul, 2007.

- İyi, Sevgi, *Cumhuriyet Döneminde Aydınlanma ve İnsan Felsefesi Çalışmaları*, Toroslu Kitaplığı, İstanbul, 2006.
- Kant, Immanuel *Pratik Aklın Eleştirisi*, çev. Ioanna Kuçuradi, Ülker Gökberk, Füsün Akathı, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, (3. baskı) Ankara, 1999.
- _____, “Aydınlanma Nedir? Sorusuna Yanıt”, çev. Nejat Bozkurt, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, Sayı: 11, yıl: 2000.
- _____, *Religion within the Limits of Reason Alone*, Translated by Theodore M. Greene & Hoyt H. Hudson, The Open Court Publishing Company, Chicago, 1934.
- _____, *Seçilmiş Yazılar*, çev. Nejat Bozkurt, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1984.
- _____, *Yaşamın Anlamı*, ed. Wolfgang Kraus, çev. Gürsel Uyanık, Ahmet Sarı, Birey Yayıncılık, İstanbul, 2004.
- Kayhan, Aslı, “Aydınlanma ve Jean-Jacques Rousseau”, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, sayı: 11, Temmuz, 2000.
- Kılıç, Recep, *Modern Batı Düşüncesinde Vahiy*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2004.
- Korlaelçi, Murtaza, *Pozitivizmin Türkiye’ye Girişi*, Hece Yayınları, Ankara, 2002.
- Locke, John, *İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme*, çev. Vehbi Hacıkadiroğlu, Kabalcı yayımevi, (İkinci Basım), İstanbul, 2004.
- Mendelssohn, Moses, “Aydınlanma Nedir? Sorusu Üzerine” çev. Ali Irgat, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, sayı: 11.
- Outram, Dorinda, *Aydınlanma*, Çev. Sevdâ Çalışkan, Hamit Çalışkan, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 2007.
- Öner, Necati, *Felsefe Yolunda Düşünceler*, Akçağ Yayınları, İkinci Baskı, Ankara, 1999.
- Paul, Papa II. Jean, *Akıl ve İman*, çev. İsmail Taşpınar, İyi Adam Yayınları, İstanbul, 2001.
- Reill, Peter Hans; Wilson, Ellen Judy, *Encyclopedia of the Enlightenment*, Revised Edition, Book Builders Incorporated, United States Of America, 2004.
- Rousseau, Jean Jacques, *İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı*, Çev. R. Nuri İleri, Say Yayınları, (6. Baskı), İstanbul, 2001.
- _____, *Emile, Bir Çocuk Büyüyor*, çev. Ülkü Akagündüz, Selis Kitaplar, İstanbul, 2003.
- _____, *İlimler ve Sanatlar Hakkında Nutuk*, çev. Sabahattin Eyüpoğlu, MEB. Yayınları, İstanbul, 1989.
- _____, *Toplum Sözleşmesi*, çev. Vedat Günyol, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2012.
- Schmidt, James, “Aydınlanma Neydi? Moses Mendelssohn ve İmmanuel Kant Berlinische Monatsschrift’i Nasıl Yanıtladı?” çev. Fahrettin Altun, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, İstanbul, 2000.

- Smith, Preserved, *Rönesans ve Reform Çağı*, çev. Serpil Çağlayan, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2007.
- Taliaferro, Charles; Marty, Elsa J., *A Dictionary of Philosophy of Religion*, The Continuum International Publishing Grup, New York, 2010.
- Tanilli, Server, *Yüzyılların Gerçeği ve Mirası IV, 18. Yüzyıl: Aydınlanma ve Devrim*, Adam Yayınları, Altıncı Basım, İstanbul, 2004,.
- Tarnas, Richard, *Batı Düşüncesi Tarihi II*, çev. Yusuf Kaplan, Külliyat Yayınları, İstanbul, 2012.
- Taşçı, Serdar, “Aydınlanma(ma)nın Felsefesi”, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, sayı: 11, İstanbul, 2000.
- Taylan, Necip, *Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu*, Şehir Yayınları, İstanbul, 2000.
- Thomas, Keith, *Religion and the Decline of Magic: Studies in Popular Belief in Sixteenth and Seventeenth-Century England*, Oxford University Pres, New York, tarihsiz..
- Timuçin, Afşar, “Aydınlanma Düşüncesi”, *Toplumbilim Dergisi*, Aydınlanma Özel Sayısı, İstanbul, 2000, sayı: 11.
- Timuçin, Afşar; Timuçin, Ali, *50 Soruda Aydınlanma*, Bilim ve Gelenek Kitaplığı, İstanbul, 2010.
- Toprak, Binnaz, *Aydınlanma Sempozyumu*, ed. Binnaz Toprak, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi Yayınları, İstanbul, 2007.
- Uğrasız, Bülent, “İbn-i Rüşd’ün Aydınlanma Dönemine Etkisi” *Doğu-Batı İlişkisinin Entelektüel Boyutu, İbn-i Rüşd’ü Yeniden Düşünmek*, c. 1, Asistan Yayıncılık, Sivas, 2009.
- Weber, Alfred, *Felsefe Tarihi*, çev. H. Vehbi Eralp, Sosyal Yayınları, Beşinci Baskı, İstanbul, 1998.
- Wolf-Gazo, Ernest, “Postmodernizmin Aydınlanma Eleştirisi”, çev. Şefik Deniz, *İslamî Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 1992, cilt: 6, sayı: 1.
- Wood, Allen W., “Enlightenment”, *The Encyclopedia of Religion*, IV, Second Edition, ed. Lindsay Jones, Thomson Gale, USA., 2005.
- Yavuz, Hilmi, *Avrupa’nın Zihin Tarihi*, Timaş Yayınlar, İkinci Baskı, İstanbul, 2013.
- Yazoğlu, Ruhattin, “Martin Luther ve Thomas Hobbes’ta Din-Devlet İlişkisi” *Ekev Akademi Dergisi*, yıl: 2001, cilt: 3 sayı: 2.
- Zeitlin, İrwing M., “Aydınlanma: Felsefi Temeller” çev. Mustafa Tekin, *S.Ü.İ.F.D.*, sayı: 8, yıl: 2002.